

tíðindablaðið
sosialurin

Blaðfólk:
Høgri Djurhuus
Ábyrgdarblaðstjóri: Randi Jacobsen
Jan Müller
Tórfinn Smith

Útgevri:
P/f Sosialurin
Fyrirtaksstjóri:
Krisjan Dahl
Ljósmyndari:
Kajmar Lindenskov
Úppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Telefon:
118 20
Telefax:
147 20
Bústaður:
Argjavegur 26
Argir
Postadressa:
Postsmoga 76
110 Tórshavn

oddagrein

Dupult-moralur

TRUPULLEIKARNIR hjá ídnaðinum í framkomnu ídnaðarlondunum av burturkasti eru stóðugt vaksandi. At sleppa av við eitrandi og skaðiligt avlop og burturkast frá ídnaðinum er torført, men háost alt tekniskt møguligt í so at siga øllum førum. Tað er bert eitt men: hetta kostar nógvan pening — so nógv, at tann, sum dálkar, roynir alt fyri at sleppa undan at gjalda.

HETTA er orsökini til eina umhvørvisgølu fyri og aðra eftir — ikki bert í londum, har kapitalisman hevur óavmarkað vald t.d. í USA ella Bretlandi, men eisini í Norðurlondum. Tað er ikki vika, at ikki danskir, norskir ella svenskir myndugleikar koma fram á niðurgrivnar eiturunnur ella finna kloakkrør, sum renna beint út í náttúruna.

HETAT óskilið er spakuliga við at koma til ein enda at, at myndugleikarnir við strongum umhvørvislógum áleggja ídnaðinum at gjalda fyri uppreinskan og skilagóða burturbeining. Men sum sagt, hetta kostar og vinnulívið í tí sokallaða

framkomna heiminum er ikki sinnað at gjalda. Í staðin verður tikið til tey vanligu ráð at nýta triðja heiminn til køst. Fyri lítið og lætt, við bluffi og beinleiðis falsaðum fakturum eydnast tað smartum vinnulívsmonnum úr Europa og USA at fáa fótin fastan í blóðfátækum tilafturskomnum londum fyri at nýta tey til køst.

HETTA er dupultmoralur við lítið! Fyrst hava hesi lond knógvað undir hjálandaokinum, mergsogin og kúgað í öldir. Nú royna tey at koma uppundan og mangt er í neyðini nýtt! Men henda neyð gevur ikki ídnaðarlondunum rætt til at gera sær dælt av hesi somu neyð. Hetta má fáa ein enda og vit vilja vóna at altjóðasamfelagið kann semjast um altjóða tiltøk at steðga hesum virkseminum.

TAÐ er nógv fyri, at lond fyrst skulu líða undir hjálandaveldi og harðræði og so oman á alt fáa tað eitrandi burturkast, sum vesturheimurin ikki vil hava hjá sær sjálvum, oman yvir seg!

Føroyski limaskapurin í Norðurlanda Ráðnum

Í síni tíð, tá royndirnar at fáa Føroyum limaskap í Norðurlandaráðnum vóru gjørdar, vóru menn sera ivasamir um tað fór at eydnast. Spurningurin var reistur í 1963 av P.M. Dam, sála, sum tá var varalimur í donsku sendinevndini, hann var tá fólkatingslimur.

Á norðurlandaráðsfundi í Reykjavík í 1963 helt P.M. Dam røðu, har hann visti á, hvussu sjálvsagt tað mátti vera, at Føroyar fingi limaskap á jøvnum fæti við hinar norðurlandsku tjóðirnar. Hann fekk undirtøku frá donsku stjórnini, men tá málið í 1967 var fyri í Norðurlandaráðnum, vóru hini londini ikki sinnað at stuðla donsku stóðuni um fullan limaskap.

Tingingarnar vóru síðani hildnar fram og menn vóru ymsir á máli, endaliga avgerðin var tikin í 1969, tá lögtingið samtykti við 17- at

Føroyar skuldu søkja um limaskap í Norðurlandaráðnum, men sum partur av sendinevndini hjá danska kongarikinum. Løgtingið velur sostatt 2 limir í Norðurlandaráðið, Grønland somuleiðis 2 og Áland 1 lim, sum er partur av finsku sendinevndini.

Javnaðarflokkurin var tá ivasamur í spurninginum um rættleikan í tí at vit tóku við limaskapinum, tí prinsipiella støða floksins er at vit eiga at hava fullan limaskap. Men tá vit tóku við semingsuppskotinum var tað sjálvsagt tí, at vit meta okkum vinna meira við hesi støðu enn at standa utanfyri.

Eftirtíðin hevur vist, at henda støða hevur verið bein út frá umstøðunum. Vit hava vunnið almikið við at vera við í norðurlandskum samarbeiði. Tað er hóast alt aðaltátturin.

Í Sosialinum herfyri var greinastubbi um fundir í

Norðurlandaráðnum, har letur blaðmaðurin orð falla um at føroyski og grønlandski limirnir eru í donsku sendinevndini. (Har var talan um fund í Mentanarnevndini í juni mánaða).

Hetta var sjálvsagt óneyðugt at viðmerkja, tí bæði føroyski og grønlandski limirnir eru valdir ávikavist av lögtinginum og landstinginum og umboða teir síni áhugamál, ikki donsku.

Tað er vert at leggja sær

í geyma, at føroyska ynskið um limaskap prinsipielt er fullur limaskapur, men tað eru tey sonevndu suverenu londini, øll uttan Danmark, sum hava noktað Føroyum fullan limaskap, tí standa vit í dag sum partur av sendinevnd Danmarks Ríkisins, ikki donsku sendinevndini, men Ríkisins sendinevnd, ein gradmunur er so í hvussu er.

J. Lindenskov

Tit ringja
— vit skriva

Ringið telefon

11820